

Sajtószemle

A szálak és fonalak az ITMÁ-n

Első ízben lesz külön szekciója a szálaknak és a fonalaknak a Nemzetközi Textiltép Kiállításon, az ITMÁ-n. Az idei, Barcelonában sorra kerülő rendezvényen az 5. csarnok a szálaké és fonalaké lesz. Ezzel az ITMA a teljes textillánc kiállítása lesz.

A legutóbbi ITMÁ-n Münchenben 41 ország 1451 kiállítója mutatta be a legfontosabb technológiai és technikai innovációkat a mintegy 118 000 szakembernek, akik 151 országból érkeztek.

Kutatási projekt a nano-ezüst környezetvédelmi hatásáról

A Német Oktatási- és Kutatási Minisztérium támogatásával 16 résztvevővel kutatási projekt indul a nano-ezüst használatának környezetvédelmi hatásáról. A téma aktualitását az adja, hogy napjainkban folyamatosan nő a nano-ezüst alkalmazása a legkülönbözőbb fogyasztási termékekben, így mindenek előtt a textiltermékekben, de a személyi higiéniai cikkekben, a kozmetikumokban, hűtőszekrényekben, növényvédőszerben stb.

A projekt a textil- és ruhaipar számára különösen fontos, hiszen rendkívül széleskörű a nano-ezüst használata az ágazatban: Használják az egészségügyi textiliáknál közvetlenül gyógyításra (alsóruha a bőrbetegségek esetén), vagy az operációs textiltermékekben, köt-szerekben. A sport- és szabadidő ruházatban, de a mindennapi használatban is használják az ezüstöt a mikroorganizmusok okozta kellemetlen szagok megelőzésére, főleg a testtel érintkező ruhadaraboknál. Fontos szerepe lehet az antibakteriális kikészítésnek az élelmiszeripar, a vendéglátás, a kórházi ápolás munka- és védőruháinál is. A lakástextil termékekben is egyre több esetben használják az ezüstöt, főleg az intézményi alkalmazásokban, például matrachuzatok, párnák stb. gyártásánál.

A nano-ezüstöt tartalmazó textiltermékek gyártásával és használatával kapcsolatban a környezetre gyakorolt hatást egy alprojekt vizsgálja, amelynek vezetője a német Hohenstein Intézet.

*Technische Textilien, 2010/6
www.innovetionintextiles.com*

Drága a gyapot!

Január második felében a gyapot tőzsdei ára közel 150 éves csúcstól ért el: 1,68 US\$/lb, azaz 3,71 US\$/kg volt az ára az Intercontinental Exchange ázsiai elektronikus kereskedésében. Ilyen magas árat utoljára az amerikai polgárháború idején, a 19. század 60-as éveiben jegyezték utoljára. A gyapot ára az utóbbi 40 évben csupán két alkalommal érte el a fontonkénti 1 dolláros (2,21 US\$/kg) szintet. (A globális gazdasági válság ki-robbanásakor, 2008 őszén mindössze 0,40 US\$/lb, azaz 0,88 US\$/kg volt a gyapot jegyzési ára.)

A jelenséget a szakértők elsősorban a kínai textilipar részéről jelentkező egyre növekvő keresletével magyarázzák. Már korábban is utaltak arra jelekre, hogy a

gyapot áremelkedésére kell számítani, mert az amerikai mezőgazdasági minisztérium (USDA) már az ősszel jelezte, hogy a világ gyapot iránti kereslete 2,7 %-kal emelkedik. Ugyanakkor Kínában rossz volt a gyapottermés és az Ausztráliát sújtó árvizek is jelentősen csökkentették az ott termelt gyapot mennyiségét. A 2010/2011 szezonban 25,138 millió tonna gyapottermelésre számítanak.

Forrás: Népszabadság, 2011. I. 27.

A világ textilipara 2009-ben

A világ szálanyag-felhasználása 2009-ben 1 %-kal csökkent, 78 millió tonnára rúgott. Ennek 60 %-át a mesterséges szálanyagok, 32 %-át a pamut és 6 %-át az egyéb növényi szálanyagok tették ki. A gyapjú és a hernyóselyem együttesen 0,5 %-ot képviselt. A mesterséges szálanyagok fogyasztása az előző évhez viszonyítva szinten maradt, a pamuté 1 %-ot csökkent, és kevesebb volt a gyapjú és a selyem felhasználása is.

A szálanyag-felhasználás Kína kivételével minden régióban visszaesett. A kínai textilipar a szálanyag-fogyasztás 45 %-át, a többi ázsiai és óceániai ország 25 %-át, az amerikai kontinens országai 13 %-át, Európa 8 %-át, Törökország 6 %-át, a közel-keleti és az afrikai országok együttesen 4 %-át képviselik.

A szálanyagok legnagyobb alkalmazási területe a ruházat, amely a felhasználás 46 %-át tette ki (36 millió tonna). Értékben ez 1 %-os csökkenést jelentett 2008-hoz képest. Kína a textilruházati termékek értékben 41 %-át, az textilruházati export 43 %-át adja. Az európai textilruházati ipar értékben a világtermelés 15 %-át képviseli, ebben a visszaesés 3 % volt 2009-ben.

A szálanyag-termelés 10 %-át a lakástextiliák gyártásában használták fel. 2009-ben értékben itt is mintegy 4 %-os visszaesést regisztráltak. Ezen belül Kínában 2 % növekedés volt tapasztalható, ez az ország a lakástextil-export 56 %-át adja. Ugyancsak csökkent a szőnyegek forgalma, a visszaesés 11 % volt. E téren is Kína volt a legnagyobb exportőr. Európában Belgium a legnagyobb szőnyeggyártó.

Műszaki textiliákra a világ szálanyag-felhasználásának 35 %-a jutott. A legnagyobb felhasználó e téren a járműipar.

Melliand International, 2010/5-6

Növekszik Kína termelése a műszaki textiliák terén

Kínában a műszaki textiliák termelése a 2008. évi 6,065 millió tonnáról 2009-ben már 7,232 millió tonnára nőtt – az emelkedés 19,2 %. Ezeknek a termékeknek a fő piacát elsősorban a járműipar jelentette (autókban, repülőgépekben, vasúti kocsikban, hajókban alkalmazott textiliák), itt az emelkedés 66,3 % volt és mennyiségben 341 ezer tonnát tett ki. Szakértők további emelkedésre számítanak, ahogy a kínai textilipar újabb műszaki területeket hódít meg termékei számára. Ez elsősorban a nemszőtt kelmék körét érintheti, amelyeket szűrésre, geotextiliák készítésére, gyógyszer-ti célokra, szállítóeszközökhöz használnak.

Kína, Japán, Dél-Korea és Tajvan igen tekintélyes nemszőtt kelmét gyártó országok is. 2009-ben 2,33 millió tonna nemszőtt kelme készült az ottani gyárakban, 13,6 %-kal több, mint az előző évben. Ebből 1,68 millió tonna a kínai ipar terméke és zömében a hazai igényeket elégítette ki.

International Fibre Journal, 2010. dec.

A török textilipar

Változóban van a török textilipar struktúrája: a kevert fonalak és a műszaki textiliák kerültek a fejlesztések előterébe.

A török ruhaipar 2010-ben az előző évhez képest mintegy 20 %-kal növelte termelését, ennek folytán a textilipar kapacitáskihasználása 80 %-ra emelkedett, miután előzőleg, a válság idején 60 %-ra süllyedt. A termelés növekedését elsősorban a hazai piac bővülése hozta magával, de az export is mintegy 17 %-kal nőtt.

A ruházati ipar termelésnövekedése folytán megnőtt a kereslet a kevert és a szintetikus fonalak iránt, de azok iránt a termékek iránt is, amelyekkel különféle funkcionális igényeket lehet kielégíteni (szennyztisztítás, nagyobb szilárdság, hőellenállás, nagyobb lélegző képesség stb.). Növekszik a műszaki textiliák iránti érdeklődés is, elsősorban az autóipar részéről.

India után Törökország a legnagyobb biogyapot termelő, ez a gyapotfajta a török gyapottermelés 16 %-át teszi ki. A biogyapotot elsősorban alsóruházati cikkekben, gyermekruhákban és ágyneműkben használják fel.

Forward Textile Technologies, 2011. febr.

Fehérités alacsony hőmérsékleten

Az olasz G. Tosi SpA textilkikészítő gyár a belga Tanatex Chemicals B.V. céggel közösen újszerű, alacsony hőmérsékleten végezhető pamutfehérítési eljárást dolgozott ki. A fejlesztés célja elsősorban a víz- és az

energia-megtakarítás, a szennyezőanyag- és a széndioxid kibocsátás csökkentése volt. Az új eljárás elérte, hogy a 75 °C-on végzett fehérítés ugyanolyan kiváló eredménnyel jár, mint a hagyományos eljárás alkalmazása. A *Be Green* (Legyen zöld!) elnevezésű technológia egy alacsony hőmérsékleten működő peroxid aktivátor alkalmazásán alapul, amely vezérli a peroxid bomlását. Szükség van továbbá speciális diszpergálószerre, felületaktív segédanyagra és fehérítő szerre. Az eljárást különösen ajánlják mercerezett pamutárakra, melyeknél jelentős időmegtakarítást, víz- és fűtőanyag-megtakarítást, kisebb CO₂ kibocsátást érnek el.

Melliand International, 2010/5-6

Érdekes és hasznos új szakkönyvek

V.A. Nierstrasz, A. Cavaco-Paulo (szerk.):

Advances in textile biotechnology

A könyv áttekintést ad a biotechnológia textilipari alkalmazásának jelenlegi és várható jövőbeni helyzetéről, tendenciáiról. Foglalkozik az újfajta enzimek hatásaival, a biotechnológiai úton módosított szálakkal és alkalmazásaival. Mindezeket elsősorban a pamuttal, a gyapjúval és a selyemmel kapcsolatban tárgyalja.

Kiadó: Woodhead Publishing Ltd., Cambridge, 2010. 338 oldal, 170 €.

G. Pohl (szerk.):

Textiles, polymers and composites for buildings

A könyv témája a textiliák, polimerek és kompozitok alkalmazása a korszerű építési technológiákban. Bemutatja a textil erősítésű kompozitok előnyeit ezen a téren és tárgyalja az erre felhasználható anyagokat is.

Kiadó: Woodhead Publishing Ltd., Cambridge, 2010. 338 oldal, 150 €.

Melliand International, 2010/5-6